

7/19079

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 770

21 Nisan 2011

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-19079)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 11.04.2011 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-30298 sayılı yazısı.

Mersin Milletvekili Sayın Ali Rıza ÖZTÜRK'ün tarafıma tevcih ettiği 7/19079 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Maden İşleri Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taneri

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (3 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Bşk.

Bilgi :

Başbakanlık

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ RIZA ÖZTÜRK'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/19079)**

Sorular 1-4:

Dünya Gazetesinin "Madencilik" ekinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız'ın görüşlerine de yer verilmiş, büyük puntolarla yazılmış "Madencilikte 2015 yılı ihracat hedefi 5 milyar doları aşmak" başlığının devamında daha küçük puntolarla "Yaklaşık 50 çeşit madende zengin ya da çok zengin rezervlere sahip olan Türkiye'nin madencilikte 2015 yılı ihracat hedefinin 5 milyar doları aşmak olduğunu açıklayan Enerji (ve Tabii Kaynaklar) yazılmamış) Bakanı Taner Yıldız, Türkiye'nin rekabet avantajını güçlendirmek için yaptıkları kanun değişikliği ile mevcut rezervlerin gerçek yatırımcıların eline geçmesini hedeflediklerini kaydetti" denilmiştir.

Yazı içindeki diğer bir başlıkta; "Madencilikte Ana Hedefimiz Uç Ürünlerde Söz Sahibi Olmak", yazı devam ediyor. "...Madencilikle ilgili temel yaklaşımımız, ülkemizi maden kaynaklarını üretmek, üretilen bu kaynaklarımızı ülkemiz sanayisine rekabet edilebilir koşullarda hammadde olarak sunmak ve üretim hammadde olarak ihraç ettiğimiz maden kaynaklarımızın kullanıldığı alanlarda kendi sanayimizi kurmak. Böylece ülkemizi hammadde üreten bir kaynak ülke olmaktan çıkarıp, sanayi ile entegre olmuş, dünya pazarlarında katma değeri yüksek; uç ürünlerde söz sahibi bir ülke konumuna getirmek madencilikte ana hedefimizdir" Bu çerçevede;

- "...Madencilikte 2015 yılı ihracatı 5 milyar doları aşmak" hedefi ile "Madencilikte Ana Hedefimiz Uç Ürünlerde Söz Sahibi Olmak" hedefleri birbiriyle çelişmiyor mu? Birbiriyle çelişen iki hedef aynı zamanda nasıl gerçekleştirilecektir?

- Madencilikte ana hedefimiz "... Uç Ürünlerde Söz Sahibi Olmak.." ise; bu amaçla döneminizde ve Hükümetinizin önceki döneminde somut olarak hangi adımlar atılmıştır? Somut olarak neler yapılmıştır? Bundan sonra neler yapacaksınız?

- AKP Hükümetleri döneminde madencilik sektörünün geliştirilmesi için ne gibi destekler ve kolaylıklar sağlanmıştır? Sektörün kullandığı elektrik enerjisi fiyatı için ya da dünyanın en pahalı akaryakıtını kullanan madenciye AKP hükümetleri döneminde ne gibi destekler ve kolaylıklar sağlanmıştır? Hurdaya sağlanan elektrik enerjisi teşviki, Ferrokrom üreticisine, alüminyum üreticisine de sağlanmış mıdır?

- Ham maden ihracat değerlerinin artması bu ülkenin madenlerinin hammadde olarak elimizden kayıp gitmesi anlamına gelmiyor mu? Ham maden ihracatını artırmak hedefi, bir ülkenin madencilik politikası olarak tespiti doğru mudur?

Cevaplar 1-4:

Madencilikte ihracat ile uç ürünlerde söz sahibi olmak birbirini tamamlayan hedeflerdir. Bakanlığımızın izlediği politikaların sonucu olarak, 2002 yılında yaklaşık 685 milyon dolar olarak gerçekleşen maden ihracatımız 2010 yılı sonu itibarıyla 3,65 milyar dolara yükselmiştir. 2003-2010 yılları arasında madencilik sektörünün tamamında önemli oranda üretim artışı meydana gelmiştir.

Bakanlığımızca sektör temsilcileri, sivil toplum örgütleri, üniversiteler ve diğer ilgili kurumların görüşleri alınmak suretiyle yeni düzenlemelere gidilmekte olup en son bu çerçevede hazırlanan "Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 5995 sayılı Kanun" 24.06.2010 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 3213 sayılı Maden Kanununda ve Uygulama Yönetmeliklerinde yapılan düzenlemelerle madencilik sektöründe hareketlilik sağlanmış olup, ruhsat sayılarının artışından ziyade üretime dönük faaliyette bulunmalarına özel bir önem verilmektedir. Bu kapsamda ruhsat müracaatlarında, ihracat ve gayri safi yurt içi hasıla (GSYİH) içindeki sektörün payında önemli artışlar olmuştur.

3213 sayılı Maden Kanununun 9. maddesi ile; "Madencilik faaliyetleri Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen teşviklerden yararlandırılır. Ürettiği madeni yurt içinde ve kendi tesisinde işleyip ek katma değer sağlayanlardan, bu tesislerde üretimde değerlendirilen maden miktarı için Devlet hakkının % 50'si alınmaz. Bu hüküm I. Grup madenler ve mıcır ile kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol gibi yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddesi için uygulanmaz" hükmü gereği uygulamalar yapılarak madencilik sektörü ham ürün yerine yarı mamul ve uç ürün üretme yönünde teşvik edilmiş durumdadır.

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ RIZA ÖZTÜRK'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/19079)**

Yine, 24.06.2010 tarihinde yürürlüğe giren “Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair” 5995 sayılı Kanunla Maden Kanununda yeni düzenlemelere gidilerek Kanunun 11. maddesinin 13. bendinde “Üretilecek madenin kullanıldığı entegre metalürji, seramik, çimento, kireç ve kimya tesisleri termik santral ve IV. Grup madenlerin zenginleştirme tesislerini beslemeye yönelik aynı tesis sahibine ait, kurulu tesislerinden uzaklığı, hangi tesislerin bu uygulamaya tabi olacağı ve diğer usul ve esasları yönetmelikle belirlenen ruhsatlara on ikinci fıkra hükümleri uygulanmaz. Ancak, üretim yapılamayan her bir ruhsat için, projede belirtilen üretim miktarının % 10'u üzerinden Devlet hakkı alınır.” hükmü getirilmiş olup, bu şekilde entegre metalürji, seramik, çimento, kireç ve kimya tesisleri termik santral ve IV. Grup madenlerin zenginleştirme tesis sahiplerinin sahip olacağı maden ruhsatları Maden Kanununun 24. maddesinde yer alan “Beş yıllık sürede mücbir sebepler ve beklenmeyen haller dışında üç yıldan fazla üretim yapılmayan ruhsatlar, teminatları irad kaydedilerek iptal edilir. Bu üç yıllık süre içerisinde yapılan toplam üretimin projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının % 10'undan az olması halinde de bu hüküm uygulanır.” hükmünden yönetmelikte belirtilen şartları sağlayan II (b) grubu mermerlerden kesme, boyutlandırma, şekillendirme veya işleme yapılan entegre tesislere, alçı tuz gruplarına ait rafine, cam, fosfat üretim tesislerine, denizlerde yapılan kokolit-saponel üretimi yapılan tesislere, entegre metalürji ve konsantre, izabe ve dore-külçe üreten zenginleştirme ve 4. grup madenlerle ilgili üretim tesislerine sahip ruhsatlar muaf tutulmak suretiyle dolaylı olarak madencilik sektöründeki tesis yatırımları teşvik edilmiştir.

06.02.2004 tarihli resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ve 12.05.2005 tarihli 5350 sayılı Kanunla Değişik Yatırımların ve İstihdamın Teşviki İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki 5084 sayılı Kanunun ilgili hükümleri gereği 31.12.2009 tarihine kadar; Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına gayri safi yurt içi hâsıla tutarı, 1500 ABD Doları veya daha az olan iller ile bu iller dışında kalan ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca 2003 yılı için belirlenen sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre endeks değeri eksi olan illerde, 01.04.2005 tarihinden itibaren faaliyete geçen ve asgari on işçi çalıştıran işletmeler ile 1.4.2005 tarihinden önce faaliyete geçmiş ve asgari on işçi çalıştıran işletmelerden; fiilen ve sürekli olarak çeşitli alanlarla beraber madencilik alanlarında faaliyette bulunanların elektrik enerjisi giderlerinin yüzde yirmisi Enerji Desteği olarak da Hazinece karşılanmıştır.

Yine aynı şartlardaki işletmelerde çalışan işçilerin prime esas kazançları üzerinden 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 72 ve 73 üncü maddeleri uyarınca hesaplanan sigorta primlerinin işveren hissesinin; organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için tamamı, diğer yerlerdeki iş yerleri için yüzde sekseni Sigorta Piriimi İşveren Paylarında Teşvik olarak Hazinece karşılanmıştır.

16 Temmuz 2009 tarihinde 27290 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Bakanlar Kurulunun 2009/15199 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”ın 3. maddesi gereği; yatırım desteklerinin uygulanması açısından 28.08.2002 tarihli ve 2002/4720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında yer alan İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması-Düzey 2 bölgeleri, sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri dikkate alınarak dört gruba ayrılmış, bölgesel desteklerden yararlanacak yatırım konuları her bir il grubunun yatırım potansiyeli ve rekabet gücü dikkate alınarak belirlenmiştir.

Bu karara ekli listede yer alan teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile aranan şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç (Madencilik ve taşocakçılığı yatırımlarının 1. Grup madenler, mıcır, rödovanslı madencilik hariç olmak üzere) 4. maddede belirtilen; Asgari sabit yatırım tutarı ve asgari yatırım kapasitesi I. ve II. Bölgelerde bir milyon Türk Lirası, III. ve IV. Bölgelerde ise beş yüz bin Türk lirası tutarında olanlar;

- a) I. ve II. Bölgelerde; Vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği, yatırım yeri tahsis,
- b) III. ve IV. Bölgelerde; Vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği, yatırım yeri tahsis, faiz desteği, desteklerinden yararlandırılmasına imkan sağlanmıştır.

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ RIZA ÖZTÜRK'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/19079)**

Bu desteklere ilaveten bölgesel ayırım yapılmaksızın Gümrük Vergisi Muafiyeti ile Katma Değer Vergisi (KDV) istisnasından yararlandırılmaktadır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesinde belirtilen Asgari Sabit Yatırım Tutarları ve/veya Asgari Kapasite şartlarını sağlayan 50 Milyon TL ve üzerindeki büyük ölçekli yatırımlara; Madencilik Yatırımları, Maden Kanununda belirtilen IV/c grubu metalik madenlerle ilgili nihai metal üretimine yönelik izabe (cevher işleme) tesisleri ile bu tesislere entegre maden üretimine yönelik (istihraç + işleme) yatırımlar (AKÇT kapsamı ürünler hariç); Gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası, Vergi indirimi, Sigorta primi işveren hissesi desteği ve Yatırım yeri tahsisi, teşvikleri öngörülmüştür.

Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın her bir finansal kiralama şirketi için asgari iki yüz bin Türk Lirası olması gerekmektedir.

Madenciliği Teşvik, Destekleme kapsamında Maden İşleri Genel Müdürlüğünce kredi talep başvuruları kabul edilmekte olup, kredi türlerine göre yıllık faiz oranları ve yıllar itibariyle verilmiş olan krediler aşağıda verilmiştir.

KREDİ ÇEŞİTLERİ	FAİZ ORANI	VADE (Azami)
MADEN ARAŞTIRMA GELİŞTİRME KREDİSİ	%11	3 yıl
TESİS TEVSİİ VE YENİLEŞTİRME KREDİSİ	%13	5 yıl
İŞLETME KREDİSİ	%15	3 yıl
İHRACAT VE İHRACATA YÖNELİK KREDİLER	%13	1 yıl
YURTİÇİ STOK KREDİSİ	%15	6 ay

Diğer taraftan, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile 01.01.2005 tarihinden itibaren akaryakıt ürünlerinin fiyatlandırılması serbest piyasa koşullarına bırakılmıştır. Akaryakıt ürünlerinde yaşanan fiyat artışlarının önemli bir bölümü uluslararası petrol fiyatları ile dolar kurundaki değişimin neticesi olan sektörün fiyat ayarlamalarından kaynaklanmakta olup, ayrıca konjonktürel gelişmeler gibi bir çok husus da fiyat oluşumuna etki edebilmektedir. Dolayısıyla, akaryakıt ürünlerinin piyasa koşulları dahilinde oluşan satış fiyatına kamunun herhangi bir müdahalesi söz konusu değildir.